

ኣብ ቁልዕነት ዝወሃቡ ክታቢታት ውሑሳት እዮም Childhood Vaccines are Safe

ውላድኩም ሓልዉ። ኩሎም ክታቢታቶም ኣብ ግዚኦም ይውሰዱ። እቶም ክታቢታት ናጻ እዮም። ቆጶራ ንምሓዝ ኣብ ከባቢኹም ዝርከብ ኣሃዱ ህዝባዊ ጥዕና ወይ ኣላዪ ክንከን ጥዕና ደውሉ።

እንታይ ከምትፈልጡ፣ ኣረጋግግጹ።

ነዞም ዝሰዕቡ ሓረጎች ብዛዕባ ውሕስነት ክታቢታት እወ ወይ ኣይፋል መልሱ።

ክታቢታት ንውላዲይ ውሑሳት ምዃኖም ይፈልጥ እዮ።	እወ	ኣይፋልን
ክታቢታት ኣዝዮም ውሑሳት ምዃኖም ይፈልጥ እዮ፣ ውላዲይ ኣብ ሓደ እዋን ካብ ሓደ ንላዕሊ ክታቢት ክረክብ ይኸእል እዮ።	እወ	ኣይፋልን
ነፍሲ ወከፍ ዕስለ ክታቢት ንውሕስነት ከም ዝምርመር ይፈልጥ እዮ።	እወ	ኣይፋልን
ክታቢታት ኣውጥዞም፣ ማልቲፕል ስክለሮሲስ፣ ወይ ሽኩርያ ስለዘየሰዕቡ ውሑሳት ምዃኖም ይፈልጥ እዮ።	እወ	ኣይፋልን
ክታቢታት ጎናዊ ሳዕቤናት ንኺይህልዎም ከምዝምርመሩ ይፈልጥ እዮ።	እወ	ኣይፋልን

ካብዞም ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሱ ዝኾነ ይኹን 'ኣይፋልን' ዝብል መልሲ እንተሃልይኩም፣ ተወሳኺ ንምፍላጥ ኣንብቡ።

ክታቢታት ውሑሳት ድዮም?

እወ። ክታቢታት ንውላድካ ውሑሳት እዮም። ገለኦም ካብ ዝደኸሙ ወይ ዝሞቱ ጀርምታት ከም ባክተርያ ወይ ቫይረሳት ዝተሰርሑ ኮይኖም፣ ገለኦም ድማ ካብ ፕሮቲናት/ወይ ፖሊሳካራይድን (ዝተሓዋወሱ ሽኩራት) ዝተሰርሑ እዮም። ክታቢታት ውላድካ ብቲ ሕማም ከይተትሓዘ ካብ ጎዳእቲ ጀርምታት መከላኸሊ ክሃንጽ የኸእሎ።

ክታቢት ልክዕ ከም ጥዕና ዘለዎ ምግብን ጽሑይ ማይን ውላድካ ጥዕናኡ ንኺሕሎ ይሕግዝ። ኩሎም ኣብ B.C. ብጥዕና ካናዳ ዝጸደቁ እዮም።

ክታቢታት ዝተመርመሩ ድዮም?

እወ። ንውላድኩም ውጽኢታውን ውሑስን ዝኾነ ሓድሽ ክታቢት ምግባር ብዙሕ ዓመታት ይወስድ እዮ። ክታቢታት ቅድሚኛ ጎሳባት ምሃብም ብዙሓት ናይ ድሕነት ምርመራታት ክሓልፉ ኣለዎም።

ሓድሽ ክታቢት ኣብ ሰባት ንኺምርመር ድሉው ክኸውን ከሎ፣ መጀመርታ ንውሑዳት ሰባት ዝወሃብ መጠንን ውሕስነቱን ንምፍታሽ እዮ። ብድሕሪኡ ንዝበዝሑ ሰባት፣ ከም ኣማኢት ወይ ኣሽሓት ሰባት፣ ውሑስን ውጽኢታውን ምዃኑ ንምርግጽ

ይወሃብ። ብሰንኪ ጸገማት ድሕነት ክታቢት ክወስዱ ዘይግባእ ሰባት እንተሃልዮም፣ እቲ ክታቢት ክጸድቕ ከሎ እዚ ይግለጽ።

ሓደ ክታቢት ኣብ ጥቕሚ ንኺውዕል ምስተፈቐደ፣ ድሕንነቱ ይከታተል። ነፍሲ ወከፍ ዕስለ ወይ 'ሎት' ክታቢት ቅድሚኛ ኣብ ጥቕሚ ምውጻሉ ብጥዕና ካናዳ ይምርመርን ይጸድቅን። ድሕሪ ክታቢት ዝፍጠሩ ኣሉታዊ ተርእዮታት፣ ወይ ክህልዉ ዝኸእሉ ጎናዊ ሳዕቤናት፣ ኣብ ነፍሲ ወከፍ ኣውራጃን ግዝኣትን ካናዳ፣ ከምኡ'ውን ንፌደራላዊ መንግስትን ውድብ ጥዕና ዓለምን ይሕበሩ። መጠን ናይዞም ኣሉታዊ ተርእዮታት ይትንተንን ነፍሲ ወከፍ ከቢድ ፍጻመ ብዝርዝር ይግምገምን።

ብቲ ሕማም ካብ ምትሓዝ ክታቢት ምውሳድ ውሑስ ድዮ?

እወ። ካብቲ ብሕማም ዝመጽእ ሓዲጋ ካብቲ ብክታቢት ዝመጽእ ጎናዊ ሳዕቤን ኣዝዩ ዝዓበየ እዮ። ኣብ መላእ ዓለም ዝርከቡ ሰበሰልጣን ጥዕና ንውሕስነት ክታቢት ኣዝዮም ኣርዚኖም እዮም ዝወስድዎም። ስለዚ ድማ እዩ ኩሉ ወላዲ ድሕሪ ምውሳድ ክታቢታት ዝኾነ ዘይተለመደ ወይ ዘይተጸበይዎ ጎናዊ ሳዕቤናት እንተ ኣጋጢሙ፣ ናብ ወሃቢ ክንከን ጥዕናኡ ክድውል ዝሕተት።

ድሕሪ ክታቢት ምውሳዶም ንህይወት ኣብ ሓዲጋ-ዘእቱ ኣለርጂ ክህሉ ኣዝዩ ሳሕቲ ዝረኣ ተኸእሎ ኣሎ፣ ካብ ሚልዮን

ትሕቲ ሓደ እዩ። እዚ እንተድኣ ኣጋጢሙ፣ እቲ ክታበት ምስተወሃበ ኣብ ውሽጢ ደቓይቓ ክኸሰት ዝያዳ ተኸእሎ ኣሎ። ነዚ 'ዩ ድማ ውላዶም ምስተኸተበ ን15 ደቓይቓ ኣብ ክሊኒክ ወይ ቤት ጽሕፈት ኣልዩ ክንክን ጥዕና ንክጸንሑ ዝሕተቱ። ኣላዩ ክንክን ጥዕናኦም ነዚ ግብረ-መልሲ ንምሕካም ድሉው እዩ።

ውላዶም ኣብ ሓደ እዋን ካብ ሓደ ንላዕሊ ክታበት ምውሳኔ ውሑስ ድዩ?

እወ። ውላድኩም ኣብ ሓደ እዋን ብዙሓት ክታበታት ዝወስድ እኳ እንተኾነ፣ መብዛሕትኦ ጎናዊ ሳዕቤናት ቅልል ዝበለ ክኸውንን ንሓደ ወይ ክልተ መዓልቲ ጥራይ ዝጸንሕን ክኸውን እዩ። ልሙዳት ጎናዊ ሳዕቤናት ትሑት ረስኒ ወይ ቃንዛ ኣብቲ ክታበት ዝተወሃበሉ ቦታ ከጠቓልል ይኸእል እዩ።

ኣብ ካናዳ በብዓመቱ ብሚልዮናት ዝቐጸሩ ክታበታት ይወሃቡ። እቶም ክታበታት ኣዝዮም ውሑሳት እዮም። ካብ ክታበታት ዝመጽኡ ከበድቲ ጎናዊ ሳዕቤናት ኣዝዮም ሳሕቲ እዮም።

ክታበታት ሕማም ወይ ሕማም የስዕቡ ድዮም?

ኣይፋልን፣ እቲ ዝበለጸ ዝርከብ ሳይንሳዊ መርትዖ ከም ዘመልከቶ፣ ክታበታት ንኣውቲዝም፣ ማልቲፕል ስክለሮሲስ፣ ሕማም ሽኮር፣ ሃንደበታዊ ሞት ዕሽላት ሲንድሮም (SIDS) ወይ ካልእ ሕማማት ከም ዘየስዕብ ይሕብር። እዞም መጽናዕታት ኣብ ኢንሲቲትዩት ሕክምና ሃገራዊ ኣካዳሚታት ዝተለጠፉ እዮም

<https://nap.nationalacademies.org/author/HMD/health-and-medicine-division>.

ሓደሽቲ ክታበታት ካብ ዝኣረጉ ክታበታት ውሑሳት ድዮም?

እወ። ኣብ ሳይንስ ዝተራእየ ምዕባሊታት፣ ክታበት ብኸመይ ከም ዝስራሕ ኣመሓይሹ እዩ። ሕጂ ክታበታት ነቲ መከላኸሊ ንምሃብ ዘድሊ ክፋል ስርዓተ ምክልኻል ጥራይ ዘነቓቕሑ ውሑድ ንጥረ ነገራት ዝሓዙ እዮም። እቲ ዝበለጸ ኣብነት ናይ ከምዚ ዓይነት ለውጢ፣ ክታበት ረስኒ (ዓባይ ሰዓል) እዩ። እቲ ቅድሚ 1997 ዝተጠቐመሉ 'ምሉእ ዋህዮ' ክታበት፣ ካብ ምሉእ ባክተርያ ፐርቱሲስ ኣስታት 3000 ፕሮቲናትን

ፖሊሳካራይድን ዝሓዘ እዩ። ኣብዚ ሕጂ እዋን ኣብ ካናዳ ዝጥቀሙሉ ዘለዉ ክታበታት ካብ 3 ክሳብ 5 ፕሮቲናት ጥራይ ዝሓዙ እዮም። እዚኦም ንመከላኸሊ ዘድልዩ ክፋላት ስርዓተ ምክልኻል ጥራይ እዮም ዘነቓቕሑ፣ ውሑድ ጎናዊ ሳዕቤናት ድማ የስዕቡ።

ንተወሳኺ ሓበሬታ

ንተወሳኺ ሓበሬታ ብዛዕባ ክታበት ህጻናት፣ ነዞም ዝስዕቡ ርኣዩ፡-

- [HealthLinkBC File #50a Your Baby's Immune System and Vaccines](#)
- [HealthLinkBC File #50b The Benefits of Immunizing Your Child](#)
- [HealthLinkBC File #50d Childhood Vaccines: What is in the Vaccines and Why](#)
- [HealthLinkBC File #50e A Better Immunization Experience for Your Child](#)

BC Centre for Disease Control
Provincial Health Services Authority